

5 SEPTEMBER 2025

TERUGBLIK “EEN STEVIG FUNDAMENT” BESTUURLIJKE THEMABIJEENKOMST ZORG, **VEILIGHEID** & **WONEN**

GGD
Haaglanden

Zorg & Veiligheid
Haaglanden

 **Zorg- en
Veiligheidshuis**
Haaglanden

INLEIDING

Zorg- en Veiligheidshuis Haaglanden (ZVHH) organiseert jaarlijks een themasessie voor bestuurders uit de regio. Dit jaar nodigde het ZVHH samen met de GGD Haaglanden bestuurders uit voor een bijeenkomst over de verbinding tussen zorg, veiligheid én wonen. Aanwezig waren ongeveer 50 burgemeesters, wethouders zorg en wonen, bestuurders van ggz-instellingen en

directeuren van een aantal woningbouwcoöperaties, zoals Hofwonen en Staedion. Doel van de ochtend was om bestuurders te inspireren met voorbeelden van bijzondere en succesvolle woonzorgoplossingen binnen en buiten de regio Haaglanden en om inzichtelijk te maken wat we in de regio nog (meer) kunnen doen om de woonzorgproblematiek aan te pakken. In dit verslag blikken we terug op deze inspirerende bijeenkomst.

OPENINGSWOORD

Met haar openingswoord benadrukt Karin Schrederhof, wethouder Wonen, Zorg, Onderwijshuisvesting en Sport van de gemeente Delft, dat de domeinen Wonen, Zorg en Veiligheid écht met elkaar in verbinding moeten staan.

Een eigen huis is een groot goed. We zetten ons ervoor in om iedereen een prettige leef- en woonomgeving te bieden. We kampen als regio, maar ook als land, met een stevige wooncrisis. Vanwege het nijpende tekort wordt om iedere woning gestreden.

Er is een groep waarbij die strijd helaas niet succesvol is. Een groep die niet goed zelfstandig kan wonen door een gebrek aan tussenvormen. Die mensen, vaak met ernstige ggz-problematiek en een veiligheidsrisico, vallen nu tussen wal en schip. Vanuit de domeinen zorg en veiligheid is een passende woonvoorziening een basisvoorwaarde voor herstel; dit draagt bij aan de veiligheid en aan het voorkomen van crisis. Juist daarom moeten we zorg en veiligheid verbinden aan wonen.

“Zorg dat iedere gemeente een wethouder zorg én wonen krijgt. Deze werelden zijn nu te weinig met elkaar verenigd.”

- Wethouder Karin Schrederhof

Maar, hoe doen we dat? Daarvoor is het van belang om het eens te worden over het ‘WAT’. Wat is er nodig aan huisvesting binnen de regio? Binnen de regionale woonzorgvisie Haaglanden, waar Karin Schrederhof de trekker van is, wordt deze woonbehoefte in beeld gebracht. Dit onderzoek biedt input voor de op te stellen regionale woonagenda, welk tot uitvoering komt in de nieuwe bestuurstermijn. Daarbij is zeker ook aandacht voor de doelgroep waar we tijdens deze bijeenkomst bij stil staan. Écht plek voor deze doelgroep is essentieel!

KEYNOTE

In haar keynote staat Karin Krukkert, chef van politie-eenheid Den Haag, stil bij de invloed van de wooncrisis op (de inzet van) de politie. De politie ziet de problematiek van mensen met onbegrepen gedrag al jaren toenemen - in ernst én frequentie. Een incident is afschuwelijk voor de betrokkene en zijn omgeving, maar heeft ook zijn impact op betrokken politiemedewerkers. Het is onwenselijk om (ernstig) geweld te gebruiken bij mensen die eigenlijk ziek zijn - al gebeurt dat helaas nu soms wel omdat passende zorg en woonruimte voor de doelgroep ontbreekt, met alle gevolgen van dien.

Kijkend naar de personen met onbegrepen gedrag, ziet de politie dat een klein deel van de groep een (over)groot deel van de overlast veroorzaakt. Deze mensen verdwalen in het systeem. Als samenleving verwachten we dat iedereen zelfstandig een weg vindt in een

complexe wereld, maar bij deze specifieke doelgroep wordt deze zelfstandigheid overschat én blijkt dat het strafrecht zelden een oplossing biedt om de inwoner te helpen. Met het bijkomend gebrek aan woon(zorg)plekken, krijgt de politie steeds dezelfde personen in beeld. Dat leidt tot verhoogde druk, risico's en frustraties. Ook zorgt het ervoor dat de politie steeds minder toekomt aan de taken waar zij eigenlijk voor en van zijn.

De politie vraagt om structurele oplossingen waar zorg en veiligheid samenkomen. Om een vangnet te creëren, zodat voorkomen wordt dat iemand steeds opnieuw in crisis komt en uiteindelijke inzet van de politie nodig is. Natuurlijk is en blijft de politie er voor iedereen en grijpt ze in waar nodig. Maar, door samen met zorg én wonen ervoor te zorgen dat deze personen niet tussen het wal en schip vallen, kunnen we veel sneller tot een oplossing komen om erger te voorkomen.

De aanwezige deelnemers herkennen het overschatten van zelfstandigheid bij een deel van onze inwoners en staan stil bij de ruimte die er lijkt te zijn tussen de kerntaken van de verschillende partners die er zijn om inwoners in crisis te ondersteunen én tussen de inzet van het vrijwillig en gedwongen kader. Het vangnet is te dun, constateren de aanwezigen.

Karin Krukkert

Marc Verberg, Marieke Stam en Joke van der Meulen

INTERACTIEF PANEL

In navolging van de opening van mw. Schrederhof en de oproep van mw. Krukkert, gaat dagvoorzitter Jefta ten Kaate (Zorg- en Veiligheidshuis Haaglanden) in gesprek met de panelleden.

WONINGTEKORT, KWETSBARE DOELGROEPEN EN BELANG VAN ACTIE

Marieke Stam, directeur Wonen & Samenleving bij Staedion, benadrukt dat er een groot woningtekort is door factoren als de toename van eenpersoonshuishoudens, meer scheidingen en extramuralisering. Woningcorporaties richten zich op mensen die niet zelf in hun huisvesting kunnen voorzien - vaak kwetsbare groepen. Omdat de vraag groter is dan het aanbod en nieuwbouw traag verloopt, ontstaan er knelpunten.

Kwetsbare inwoners met bijvoorbeeld ggz-problematiek of een verslaving, hebben weinig inkomen en komen in de goedkoopste woning

PANELLEDEN

- Rachel Streefland (Wethouder Maatschappelijke Opvang en Beschermd Wonen, Gemeente Utrecht)
- Harro Koeleman (Oprichter Skaeve Huse Hilversum)
- Idelet Heij (Haags Doorbraaklab)
- Marc Verberg (Regiodirecteur Leger des Heils)
- Marieke Stam (Directeur Wonen en Samenleven Staedion)
- Joke van der Meulen (familie-ervaringsdeskundige)

terecht, vaak geconcentreerd in dezelfde wijken. Dit leidt tot een disbalans in bepaalde gebieden. Larissa Bentvelzen (wethouder Sociaal Domein, Sport, Onderwijs en Dierenwelzijn, gemeente Rijswijk) benadrukt vanuit het publiek dat het probleem groter is dan iets wat op te lossen is met bijbouwen van nieuwe woningen in dezelfde of andere wijken: scheidingen, hechttingsproblematiek en opvoeding zorgen voor steeds nieuwe woonzorgvragen. Familie-ervaringsdeskundige Joke van der Meulen geeft aan dat gezinnen met thuiswonende kinderen met onbegrepen gedrag kampen met het ontbreken van alternatieven, waardoor ouders klem komen te zitten. Daarom is samenwerking met zorg en veiligheid noodzakelijk om problemen en dakloosheid te voorkomen.

FINANCIËLE URGENTIE

Er is ook financiële urgentie om dit probleem beter aan te pakken. Rachel Streefland, wethouder met o.a. de portefeuille Maatschappelijke Opvang en Beschermd Wonen van de gemeente Utrecht, heeft namelijk laten berekenen dat niets doen de maatschappij zo'n €100.000 per persoon per jaar kost. Rachel Streefland onderstreept de noodzaak van een breed palet aan woonvormen: licht en zwaar, tijdelijk en structureel. Dit vraagt bestuurlijk lef en soms zelfs (bestuurlijk) doorduwen, ook voordat alle financiering rond is.

Alles kost geld - maar niets doen kost uiteindelijk meer.

BESTUURLIJK DRAAGVLAK

Marc Verberg, Regiodirecteur van het Leger des Heils, en (vanuit het publiek) Elza Doze (Directeur Netwerksamenwerking bij Fivoor) benadrukken dat bestuurders zich achter de doelgroep moeten scharen. Het is enorm belangrijk dat het lokale bestuur voor het hele palet aan woonvormen gaat staan. In het verlengde hiervan beaamt Marc Verberg dat je als bestuurder echt voor de doelgroep moet willen strijden.

“Voor volgende wethouders: je moet van de doelgroep houden.”

- Rachel Streefland

INTERACTIEF PANEL

INSPIRATIE UIT HAAGLANDEN EN DAARBUITEN

Er zijn verschillende voorbeelden van woonzorginitiatieven waarvoor gestreden is en waar nog meer voor gestreden zou mogen worden. Zoals ook wordt uitgelegd door Joke Van der Meulen, is er niet één initiatief dat de oplossing biedt; de woonbehoeften verschillen daarvoor te sterk. Hieronder een overzicht van een aantal mogelijke oplossingen om deze problematiek beter aan te pakken.

Harro Koeleman

Een succesvol voorbeeld is de **Skaeve Huse in Hilversum**. Harro Koeleman, zorgmanager bij Kwintes en betrokken bij de oprichting van (o.a.) de Skaeve Huse in Hilversum, legt uit dat dit eenvoudige woningen zijn voor mensen met ernstige gedrags-

problemen. Onder strikte voorwaarden krijgen bewoners stabiliteit. Hoewel buurtbewoners vaak weerstand bieden/boden, zijn er in Hilversum al negen jaar nauwelijks incidenten, terwijl bewoners zelf er juist rust vinden. Elders in Nederland ontstaan vergelijkbare (succesvolle) initiatieven; er wordt ook gekeken naar mogelijkheden hiervoor in de regio Haaglanden.

“In Hilversum is er een maatschappelijk businesscase opgesteld: je bent gek als je als gemeente geen Skaeve Huse hebt.”

- Harro Koeleman

Een ander positief voorbeeld komt vanuit het publiek. Arlette van Amerongen (Parnassia) vertelt dat er op hun **terrein 200 cliënten in een complex wonen waar intensief wordt samengewerkt door Staedion, GGZ-aanbieders en sociale conciërges**. Deze conciërges signaleren vroegtijdig problemen en bieden meerwaarde doordat bewoners gezamenlijk op één locatie wonen.

Idelet Heij, van het Haags Doorbraaklab, legt uit dat het **Doorbraaklab** in de gemeente Den Haag uitzonderingen en maatwerkoplossingen faciliteert voor mensen uit de doelgroep. Soms is dit verrassend eenvoudig, zoals het regelen van wandelspullen om een hobby van een cliënt te stimuleren en daarmee stress te verminderen.

In Utrecht, zo vertelt Rachel Streefland, wordt er bij **ieder nieuwbouwproject** voor gezorgd dat er ruimte is voor een aantal woningen die geschikt zijn voor specifieke doelgroepen (zoals sociale woningbouw).

Idelet Heij

CONCLUSIE EN RODE DRAAD

De bijeenkomst maakt duidelijk dat woningcorporaties, gemeenten en zorgpartners intensief moeten samenwerken. Het realiseren van voldoende woonzorgplekken vraagt:

- (Bestuurlijk) lef, doorzettingsvermogen en houden van de doelgroep;
- Maatwerkoplossingen passend bij de bewoner, waarbij oog is voor zorg én veiligheid voor betrokkene zelf, diens familie en omgeving;
- Samenwerken en gewoon beginnen.

PILOT DUURZAAM VERBLIJF LEVENSLLOOPAANPAK

PRESENTATIE

In het kader van 'gewoon beginnen' geeft projectleider Hilde Hamstra na het panel een toelichting op de pilot Duurzaam Verblijf Levenslooppaak. Deze pilot gaat binnenkort van start met 18 personen uit de Levenslooppaak in Zorg- en Veiligheidshuis Haaglanden, met ruimte om uit te breiden naar 24 personen. Op casusniveau wordt een maatwerkroute wordt bepaald. Het streven is om zo veel mogelijk duurzame plaatsingen te bewerkstelligen.

Het duurzaam plaatsen van deze personen vraagt om alternatieve afspraken. Zij passen niet goed in het huidige aanbod en vragen om extra stut en steun. Zoals in de vorm van Skaeve Huse. Dit soort knelpunten die uit de pilot naar voren komen zullen regionaal en landelijk opgeschaald worden. Met de pilot krijgen we daarnaast ook goed in beeld wat de behoeften van de doelgroep zijn. De eerste resultaten worden eind dit jaar verwacht.

“Draag het steentje bij dat bij jou ligt. Alleen samen kunnen we dit doen.”

- Hilde Hamstra

AFSLUITING

In haar afsluitende woord blikt Mariëlle Vavier, wethouder Armoede, Inclusie en Volksgezondheid van de gemeente Den Haag, terug op de ochtend. Een ochtend waaruit duidelijk blijkt dat het recht op wonen als paal boven water staat. Daarmee begint het. Samen moeten we aan de slag om de doelgroep van vandaag te ondersteunen. Samenwerking vormt een van de relevante bouwstenen voor de toekomst. Op personen met onbegrepen gedrag, die ontregeld kunnen werken, zit niet iedereen op te wachten. Maar vandaag blijkt: blijf als bestuurder staan voor genomen besluiten. Blijf staan voor het huisvesten van deze doelgroep.

Mariëlle Vavier

Organiserende partijen: GGD Haaglanden en Zorg- en Veiligheidshuis Haaglanden